

[Christmas Møller.]

højtærede Landbrugsminister, nemlig om, hvorledes Stillingen er i det Øjeblik de 100 Mill. Kr., som Landbrugsministeren har foreslaaet i § 8, ikke slaar til, om Ministeren da vil have, at Bevillingsudvalget skal afkorte Beløbene, eller hvorledes det skal ordnes.

Om adskillige Enkeltheder i Lovforslaget skal jeg opsætte Bemærkninger til Behandlingen i Udvalget og kun sige, at vi paa ingen Maade vil kunne være med til den Betingelse, som er stillet i § 16 om, at der, forinden Saneringslaan ydes til Ejendomme til Jordværdi af over 40 000 Kr., skal indhentes Erklæring fra Statens Jordlovsudvalg, hvilket vil sige, at man i Virkeligheden skal være villig til Jordafstaaelse. Ogsaa paa andre Omraader er der Enkeltheder, vi ikke vil kunne være med til.

Vi har endvidere den Bemærkning at gøre, at det maaske er muligt, at man under Forhandlingerne om Ordningen af Landbrugets Gældsforhold vil kunne finde Vej frem til Forslag, saaledes at man, vel ikke gennem en egentlig Akkord, men ved at gøre en Landmands hele økonomiske Status op paa en anden Maade vil kunne bringe Ro til Veje angaaende hans Forhold.

Jeg slutter da med at sige, at jeg ved jo ikke, om den højtærede Landbrugsminister har opfattet disse mine Bemærkninger som velvillige eller det modsatte. (*Landbrugsministeren* [Bording]: Forholdsvis). Det haaber jeg ikke, for saa har Landbrugsministeren ikke i Dag saa klar en Forstand, som han plejer at have. Mine Bemærkninger skulde i hvert Fald gerne forstaaes paa den Maade, at det vil være nødvendigt først at have den fulde Klarhed over hele Landbrugserhvervets afsætningsmæssige Stilling, og enhver maa dog sikkert erkende, at her ved Indgangen til Aaret, hvor man maaske oven i Købet tænker paa at afslutte Handelstraktater for mere end 1 Aar, er det det, det først og fremmest kommer an paa, thi en daarlig Handelstraktat kan slaad det hele over Ende, og gode Handelstraktater kan bevirke, at disse Foranstaltninger er fuldkommen unødvendige, sikkert ogsaa efter den højtærede Landbrugsministers Anskuelse. De skulde endvidere forstaaes saaledes, at vi under ingen Omstændigheder vil være med til en Rentetilskuds-

ordning; men vi afviser ikke en Behandling og Drøftelse af Laaneforanstaltninger til Gældssanering, naar vel at mærke een Betingelse opfyldes, den, som vi anser for fuldkommen nødvendig: at Landbrugserhvervets og den enkelte Erhvervsudøvers Frihed over for Statsmagten bevares.

Aage Fogh: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at det, der var afgørende for Behandlingen af dette Forslag i Dag, var den Udvikling, vort Handels-samkvem med andre Lande vilde faa. Deroverfor vil jeg gerne sige, at det er for saa vidt rigtigt, men hvis Handelsaftalerne faar, hvad vi haaber, et gunstigt Forløb og derved giver stigende Forrentningsmuligheder for dansk Landbrug, bliver Følgen automatisk, at Rentetilskuddet bortfalder; skulde Handelsaftalerne derimod faa et mindre gunstigt Forløb for dansk Landbrug, saa tør jeg i hvert Tilfælde sige, at Statsforanstaltninger ikke vil være mindre paakrævet i de kommende Aar end i Dag. Grundlaget for Behandlingen af det Spørgsmaal, der her foreligger, maa da være de Prisforhold, vi har haft i 1935, og som vi haaber opretholdt i den kommende Tid.

Til det ærede Medlem Hr. Brorsen ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem sagde, at den Rankhed i Holdning, der karakteriserede den danske Bonde, vilde lide Skade ved det her forelagte Forslag. Heroverfor skal jeg ikke nægte, at vel ingen i vort Land ranker Ryggen med større Ret end den Bonde, der sidder med Foden under eget Bord og er sin egen Herre; men over for denne noget højstemte Paastand ønsker jeg at gøre opmærksom paa, at de Landmænd, vi behandler i dette Forslag, hvis Gældshæftelse i mangfoldige Tilfælde gaar op over 110 pCt., maaske op til 120, 130, 140 pCt. af de Værdier, de arbejder med, mange af dem har for længe siden faaet et Knæk i Ryggen, og de har i høj Grad Trang til den Hjælp, dette Forslag vil kunne yde dem. Jeg tror derfor ikke, at man af Hensyn til dem, der endnu med Rette gaar med den ranke Ryg, skulde lade de andre i Stikken.

Og naar saa det ærede Medlem Hr. Brorsen føjer til, at de Forslag, Venstre ønskede at gennemføre, paa en helt anden